

*V tasmánském hlavním městě Hobart se 14. února 2011 konal 53. IHGC kongres jehož součástí bylo i zasedání ekonomické, exekutivní komise a generální zasedání. Kongresu se účastnilo celkem 77 účastníků zapsaných na prezenční listině z 10 pěstitelských zemí a 5 obchodních organizací. Českou republiku zastupoval tajemník Svazu pěstitelů chmele, místopředseda Svazu za oblast Ústecka a zástupce obchodní společnosti. Bylo přítomno 15 ze současných 32 členských subjektů a tak na základě pravidel stanov IHGC mohlo zasedání úspěšně odstartovat. Kongres vedl po omluvě presidenta IHGC, vice-president Dr. Johann Pichlmaier spolu s tajemníkem prof. Martinem Pavlovičem.*

## **Ekonomická komise a současná celosvětová situace**

Tak jak bylo popisováno v předchozí podzimní zprávě chmelařský průmysl zažívá znovu složité období. Oproti zasedání poslední ekonomické komise se toho příliš nezměnilo. Díky tak krátkému intervalu mezi jednotlivými zasedáními, nelze očekávat velký posun. Došlo však k upřesnění celkových sklizňových čísel a to zejména vydáním oficiálních statistik produkčních států jako je USA, Německo nebo Česká republika. V zásadě se však konečná čísla o mnoho nezvýšila. Je již známo, že výsledek nadprodukce v Německu a České republice má za následek další prohloubení problémů s odbytem chmele. Právě v ČR dosáhl výnos historických hodnot a tak došlo již v průběhu sklizně k zřízení tzv. poolu, kde je chmel soustředěn. Není však tajemství, že další volný chmel se nachází jak u pěstitelů tak u obchodních organizací v jejich vlastním poolu. Poslední tři roky vysoké produkce a současné stagnace nebo propadu trhů s pivem, permanentní snižování dávek chmelení na hektolitr a užití pre-izomerizovaných produktů se v komplexu stává hrozbou pro celosvětový chmelařský průmysl.

V produkčním roce 2010 dle sumarizace IHGC celková produkce činila přibližně 99.000 tun chmele. Tato produkce byla sklizena z celkových 51.569 ha (IHGC udává 55 tis ha, avšak v důsledku neposkytnutí údajů Čínskou stranou je stále uvažovaná poslední zpráva s výsazem 3,5 tis ha což dle dostupných zpráv je irelevantní, pozn. autora). Celková produkce alfa hořkých látek tedy dosáhla přibližně 9.488 tun. V celkovém porovnání však zejména vlivem snížení plochy v USA a v menším měřítku v jiných pěstitelských státech došlo ke snížení plochy oproti roku 2009 o 7.721 ha, tj. 13 %. Rozdíl mezi aromatickými odrůdami a hořkými odrůdami je přibližně 2 tis. ha ve prospěch hořkých odrůd. Meziroční pokles produkce představuje přibližně 10,5 %. Je nutno také podotknout, že USA snížením ploch a produkce umožnila Německu stát se co do ploch i produkce největším producentem chmele na světě. Kalkulace přebytku alfy

oproti odhadované spotřebě v pivovarském průmyslu a pro nepivovarské účely pro rok 2011 je uvedena níže v pravidelné zprávě německých obchodníků předkládané na jednání komise.

Níže jsou tradičně uvedeny jednotlivé státy, které dodaly svoji zprávu nebo byl přítomen zástupce na jednání. Ostatní menší země nebo země, jejichž zprávy nebyly dodány jsou uvedeny v celkovém přehledu.

**Německo** – pěstitelské plochy byly ovlivněny klimatickými vlivy, působení patogenů a škůdců. Přibližně 3 tis. hektarů zejména v oblasti Hallertau bylo poškozeno krupobitím v různé míře. Celkově se chmel pěstoval na 18386 ha. Z toho aromatické odrůdy zaujímaly 9.800 ha. Zbytek jsou hořké odrůdy. Celková produkce dosáhla v Německu 34.234 tun, tj. nárůst o 8,9 % oproti skutečnosti roku 2009. Průměrný výnos dosáhl hodnoty 1,9 t/ha, konkrétněji u hořkých odrůd o tři desetiny vyšší a to 2,1 t/ha, u aromatických 1,7 t/ha. Celkem němečtí pěstitelé vyprodukovali 3.600 tun alfa hořkých látek, z toho 1030 tun je původu z aromatických odrůd. V jednotlivých odrůdách stále drží prvenství hořká odrůda Hallertauer Magnum s 4202 ha. Druhou nejvíce pěstovanou odrůdou na německých chmelnicích je aromatická odrůda Perle s 3.403 ha. Chronologicky pak dalšími v pořadí nejvíce pěstovaných odrůd jsou Hall.Tradition, Herkules, Hallertauer Mtf., Taurus Hersbrucker atd. Průměrné obsahy alfy prvních třech nejpěstovanějších odrůd dosáhly: 13,3 % odrůda Magnum, 7,5 % Perle, 6,5 % Hall.Tradition.

Pro rok 2011 je očekáváno snížení ploch chmele a to o přibližně 500 – 550 ha. Tato čísla je však nutno brát s rezervou z důvodu příliš brzké doby odhadu vývoje. Z odrůdové skladby postihne snížení zejména aromatické odrůdy a hořké odrůdy Magnum a Taurus, které dosahují průměrné alfy přes 14 % a více. V letošním roce bude chmel pěstovat přes 1.200 pěstitelských subjektů. Německý svaz uvádí pokrytí produkce kontrakty pro rok 2011 z 85 % (tj. 3 % méně než na podzim 2010), 2012 z 77 %, 2013 z 67 % a po roce 2014 pod 50 %. Zálohovou cenu za volný chmel uvádí 2,5 EUR/kg.

**USA** – po poměrně rozsáhlém snížení ploch dosáhla výměra v USA celkem 12.662 ha. Produkce rovněž klesla a to přibližně 31 % tj. 29.707 tun chmele. K poměrně velkému snížení a došlo u aromatické produkce. Snížení ploch se projevilo napříč celým odrůdovým spektrem. Zejména pak u hořké odrůdy Zeus (pokles o tisíc hektarů). Nejvíce pěstovanou odrůdou je právě Zeus. Další hojně pěstovanou odrůdou je aromatická Willamette. V loňském roce došlo k vypršení smluv s pivovarskou skupinou Anheuser-Busch. V USA by mělo v letošním roce dojít pravděpodobně ještě k dalšímu snížení. Předběžné predikce odhadují přibližně 600 ha a produkci o 2 tisíce tun nižší. Některé větší kontrakty budou expirovat v roce 2012.

**Čína** – statistiky ohledně ploch a produkce chmele v Číně se obližně různí. Oficiální IHGC statistika není příliš vypovídající, jelikož již poněkoličtější v řadě nebyla na sekretariát IHGC zaslána aktualizace dat. Hlavním relevantním zdrojem avšak s určitou mírou odstupů lze považovat statistiku německých obchodníků, kteří s touto zemí obchodují. Statistika IHGC udává celkovou plochu 5.796 ha s produkcí přesahující 16.000 tun chmele. Dle Německých obchodníků anebo statistiky Barth Report se současná plocha pohybuje přes 5.000 ha a produkce 10.000 tun s dosažením 600 tun alfy. Prestižní britský časopis Brewers' Guardian uvádí odhad pro sklizeň roku 2010 produkci 11.500 tun. Obecně lze říci, že volný chmel v Číně je také v hojném počtu.

**Polsko** – zástupci Polska nebyli přítomni na jednání a ani neaktualizovali statistiku jejich členské země. Poslední zprávy hovoří, že v současnosti v Polsku pěstuje chmel celkem 817 pěstitelů. Celková plocha činí přibližně 1.800 ha. Produkce by se letos měla pohybovat přibližně 2.000 tun chmele. V produkčním roce 2010 v důsledku počasí bylo mnoho chmelnic poškozeno. Mnozí obchodníci neudrželi kontrakty a ztratili trh. V Polsku jsou také velice nízké podpory do chmelařství. Odhaduje se, že řádově 400 tun může být na skladech neprodaných.

**Slovinsko** - jak je známo od roku 2007 ve Slovinsku postihly značné změny ve výměře a produkci. Konečné výsledky sklizně 2010 se oproti podzimu změnily jen nepatrně. Celková plocha chmelnic ve Slovinsku dosáhla 1.391 ha. Pěstitelé vyrobili 2.400 tun chmele což je o přibližně 8 % méně v porovnání s rokem 2009. Drtivá většina produkce pochází z aromatických odrůd a to 2.315 tun. Celkový průměrný výnos dosáhl 1,7 t/ha a množství alfa hořkých látek 170 tun. Nejpěstovanější odrůdou je Super Styran Aurora s 8,0 % alfy. Úroveň kontraktů na produkci pro letošní rok se udává přibližně 60 % celkové sklizně. Je udáváno 16 % volné produkce roku 2010, tj. cca 400 tun. Očekává se snížení asi 150 ha ploch. Slovinských farmářů pěstujících chmel je v současnosti 140 a průměrná výměra na subjekt se pohybuje 10 ha.

**Anglie** – také u celkových výsledků anglických pěstitelů došlo jen k nepatrnému upřesnění sklizně 2010. Celkem se chmel pěstoval na 1.069 ha a vyrobilo se 1.600 tun chmele s celkovým množstvím 100 tun alfy. kvalita letošní úrody hodnocena jako dobrá. Cena alfy loňské sklizně se pohybuje okolo 6,25 EUR/ kg chmele u aromatických odrůd a 24 EUR/1kg alfy u hořkých odrůd. Neprodáno zůstalo jen 4 % aromatických a 5 % hořkých odrůd. Anglické chmelařství se stále více zaměřuje na zakrslé odrůdy pro nízké konstrukce na kterých jsou zejména odrůdy Bodicea, First Gold nebo nově registrovaná odrůda v tomto roce v EU s názvem Sovereign. Zakrslé odrůdy jsou stále více populární, jelikož jsou jednodušší a tím méně nákladné na pěstování a dodávají vyšší flexibilitu pěstiteli. Tendence anglického chmelařství spěje k odtrhnutí se od hořkých odrůd a pěstování zejména aromatických a tzv. „dual purpose“ odrůd.

**Ukrajina** – pěstitelé prožili složitý, jak z hlediska klimatického tak obchodního. Celková plocha dosáhla 1.247 ha s celkovou produkcí 1.334 tun. Množství alfy je 80 tun. Oproti číslům udávaným na podzim a velice černému scénáři delegáta Ukrajiny však celkový výsledek nebyl tak dramatický. Avšak stále zde zůstává poměrně vysoké procento volného chmele. Dle statistiky výhled na letošní rok uvažující plochy a produkci předikuje podobné výsledky.

**Francie** – od podzimu se sklizňové výsledky nezměnily. Celková plocha dosáhla 580 ha, tj. několika procentní nárůst oproti roku 2009. Celková produkce se však o několik tun klesla na současných 790 tun. Produkce alfy dosáhla 34,2 tun. Hlavní odrůdou pěstovanou ve Francii je stále aromatická odrůda Strisselspalt s 219,6 ha. Následována aromatickou odrůdou Tradition s 196,5 ha. Nejpěstovanější hořkou odrůdou je Columbus s 26 ha. Přibližně 20 % produkce je neprodáno. Pro roky 2011, 2012 je produkce kontraktována z 52 %.

**Španělsko** – celková plocha na území Španělska je 477 ha. Výnos dosáhl 2,1 t/ha. Celková produkce čítá 1.037 tun. Produkce alfy dosáhla úrovně 127,6 tun. Na rok 2011 jsou kontrakty na 1.100 tun chmele.

**Nový Zéland** – sklizeň roku 2011 probíhala na začátku března. Na ploše 380 ha by mělo být

sklizeno 790 tun. Nejpěstovanějšími odrůdami jsou Pacifik Gem a New Zealand Hallertau Aroma. Nový Zéland využívá svůj program biologické ochrany proti škůdcům. Avšak přítomnost u nás běžných škůdců je mizivá. Okolo 90 % celkové produkce je určena na export a to zejména do USA. Zbytek je určen na domácí trh. Chmel pěstuje 16 pěstitelů. Zpracování chmele se provádí v prostorách družstva, které je vlastněno pěstiteli a disponuje paletizační linkou nebo také linkou na produkci extraktu (metodou oxidu uhličitého).

**Rakousko** - celková plocha chmele dosáhla 236 ha. Produkce z nich sklizená 207 tun. Celkový objem alfy sklizené produkce dosáhl 17 tun. Pro letošní sezonu je produkce pokryta smlouvami z 60 %. Z 90 % končí produkce v tuzemských pivovarech. V Rumunsku je celkem 8 pěstitelů a z toho šest zaujímá celkem 70 % výměry.

**Rumunsko** – celkem byla produkce 207 tun chmele sklizena z 256 hektarů. Výnos tedy dosáhl 0,84 t/ha. Celková produkce alfy dosáhla 19,3 tun. Nejpěstovanější odrůdou je Brewers Gold s 88 ha a průměrnou alfou 7,9 %. Za ní následuje Magnum nebo Huller Bitterer. Celkem je v Rumunsku 7 pěstitelů chmele.

**Slovensko** – celková plocha na Slovensku byla 229 ha, což je pokles o 6 ha. dosáhla 205 tun chmele. Celková produkce alfy tak čítá 7 tun. Produkce je pro letošní rok pod smlouvami z 90 % a pro rok 2013 z 60 %.

**Austrálie** – chmel se pěstoval v roce 2010 na 448 ha s produkcí 1.099 tun. Pro letošní rok se odhaduje mírné snížení plochy na 424 ha s produkcí 1.096 tun chmele. Množství alfy je predikováno na 144 tun. Letošní produkce je nasmlouvána z 95 % a pro rok 2012 z 85 %. Australský šlechtitelský program probíhá v obou chmelařských oblastech jak v Tasmanii tak ve Viktorii. Devět z dvanácti komerčních odrůd pěstovaných v Austrálii pochází z vlastního šlechtitelského programu.

Další země nebyly na jednání zastoupeny ani nedodaly aktuální zprávu.

## **Zpráva německých obchodních firem pro Ekonomickou komisi při IHGC**

Poslední zasedání ekonomické komise se konalo 9.listopadu v Norimberku. Mezitím byly zveřejněny konečné výsledky celkové produkce sklizně roku 2010 některých produkčních států jako Spojených států Amerických, Německa nebo České republiky. Číslo, který jsme prezentovali v listopadu zůstala víceméně nezměněna:

Celkový objem sklizně dosáhl přibližně 98.700 tun (v roce 2009 bylo sklizeno 111 tis.t. pozn.autora). Z toho bylo v Německu sklizeno 35 %, v USA 30 % a v Číně 12 %. Vyprodukováno bylo přibližně 9.300 tun alfa hořkých látek. V této hodnotě jsou uvažovány ztráty při sklizni do zpracování. Ztráty při zpracování a skladování až do užití chmelových produktů však nikoliv. Průměrný obsah alfy všech odrůd celkové celosvětové produkce dosáhl 9,4 %. USA vyprodukovaly 40 % z celosvětového množství alfy, Německo 37 % a Čína 7 %. Přesto USA a Německo dohromady vyprodukovali 77 % alfy sklizně 2010. Již bylo zmíněno v naší poslední zprávě, že světová výměra chmele v roce 2010, po jisté redukci plochy, poklesla

na přibližnou skutečnost roku 2007. Přesto bylo v loňském sklizňovém roce vyprodukováno značně vyšší množství alfa hořkých látek než před třemi lety. Hlavním důvodem je zvýšení pěstování odrůd chmele s vyšším výnosem a alfa potenciálem.

Po stagnaci pivovarského průmyslu a produkce pivovarského sektoru v roce 2010 se očekává pro následující pivovarský rok 2011 nepatrné zvýšení produkce na přibližně 1,830 mld. hl. Dále předpokládáme, že trend snižování dávek alfa hořkých látek užitý na hektolitr piva bude pokračovat a to zvláště v důsledku zvyšování užití pre-izomerizovaných chmelových produktů. Lze předpokládat pro pivovarský rok 2011 průměrnou dávku alfy na hektolitr 4,0 g a celkovou poptávku resp. spotřebu alfy 7.350 tun alfy. Přibližně 200 tun alfy může být uvažováno navíc pro nepivovarské účely. To celkem dává přibližnou poptávku 7.550 tun alfa hořkých látek pro tento rok. Je však dobré upozornit, že v této kalkulaci nejsou zahrnuty ztráty při zpracování, skladování až do užití chmelových produktů.

Výše zmíněná čísla ukazují, že množství alfy ze sklizně 2010 teoreticky převyšují poptávku pivovarského sektoru pro rok 2011 o přibližně 1.750 tun alfa kyselin. V posledních třech sklizňových letech bylo vyrobeno přibližně 7.500 tun alfy navíc. Zásoby chmele v chmelařském i pivovarském průmyslu se zvyšují. Tento výsledek je de facto marketingovým problémem a cena volného chmele tak klesá ve všech chmelařských zemích.

Strukturální nadprodukcí nelze ignorovat dlouhodobě. Nicméně je potřeba poznamenat, že tato nadprodukcce je primárně způsobena vysokoobsažnými odrůdami a nelze ji aplikovat plošně na všechny odrůdy na trhu. Další snižování plochy odrůd již zmíněných je nutné okamžitě. Nabízené smlouvy mohou realizovány a obsahovat uspokojivé podmínky jen pokud poptávka a nabídka jsou vyvážené. Do té doby je prioritní záležitostí eliminovat plochu, z které je výnos v následujících letech neprodejný.

(Peter Hintermeier, Heinz-Jürgen Cooberg, Německé sdružení obchodníků, DHWV)

Přeložil: Ing. Michal Kovařík

Představenstvo IHGC

Tak jak již výše bylo zmíněno, dostatečný počet zástupců pěstitelských zemí a obchodních organizací byl přítomen. Následovalo schválení zápisu z podzimního jednání v Norimberku, který byl publikován na webu IHGC.

Dále proběhlo potvrzení a schválení 22 návrhů, které byly v řádném termínu doručeny na sekretariát IHGC. Jednalo se o 21 nominací na první stupeň mezinárodního vyznamenání tzv. „Knight of the Order of the Hop“ a jedna nominace na vyznamenání druhého stupně tzv. „Officer of the Order of the Hop“. Tajemník IHGC objasnil účastníkům pozadí návrhů ocenění a původ dekorací na diplomech a následně byli schváleni kandidáti, jmenovitě: viz níže generální zasedání, které následovalo po jednání exekutivní komise.

Dalším bodem agendy představenstva byla diskuse nad návrhy následujících lokalit pro jednání. Pro rok 2011 z důvodu konání 53. IHGC kongresu bylo vynecháno jarní jednání a naplánováno letní jednání 29. července 2011 v Praze, České republice. Více informací o tomto jednání bude závčas dostupné na webu IHGC. Následující podzimní jednání bude tradičně den před konáním mezinárodního veletrhu Brau Bevale 2011 v Norimberku a to 8. listopadu 2011. Pro rok 2012 je naplánováno jarní zasedání v dubnu v Paříži. Pro letní zasedání nebyl

zatím žádný návrh přijat. Avšak v plénu se hovořilo o návrhu rumunského delegáta uspořádat výjezdní zasedání v Rumunsku. V roce 2013 plánují belgičtí delegáti organizovat 54. IHGC kongres v Belgii, Poperinge. Žádné další návrhy již nebyly vzneseny.

### **Generální zasedání (General Assembly)**

Zasedání bylo zahájeno uvítací řečí od zástupce tasmanské samosprávy a honorárním konzulem Německa a Francie v Tasmanii. Zápis z posledního zasedání ve Štrasburku, Francie je dostupné na webu IHGC. Tajemník IHGC seznámil přítomné s aktivitami IHGC v období 2009/11. Vydána byla v tomto období zpráva za dva roky a zasláno přes 30 elektronických zpráv. Byla přednesena auditorské zpráva za poslední dva fiskální roky a prezentována ekonomická zpráva sekretariátu o stavu financí IHGC organizace. Zasedání vědecké komise je naplánováno na červen 2011 v Polsku. Následně přistoupilo plénum k udělení ocenění za zásluhy v oboru chmelařství navrženým kandidátům. Ocenění obdrželi:

František Ritter, Jan Soukup, Jaroslav Hájek, Antonín Alt jr., Zdeněk Kolman za Českou republiku; Albert Binder, Armand Haas za Francii; Vitaliy P. Tayenchuk, Ivan P. Bovsunivskyy za Ukrajinu; Erich Biedermeier, Adolf Schapfl, Emil Berthold, Johann Heimpel, Bernard Engelhard (ocenění druhého stupně) za Německo; Henry von Eichel, Dr. David Ryder, Dr. Richard Wilson, Michael Gooding, Reggie Brulotte za USA; Dr. Fritz-Ludwig Schmucker, Josef Grauvogl, Mykola G. Mykhailov, Dr. Martin Pavlovič nominovaní představenstvem IHGC. Přítomní ocenění obdrželi gratulace, medaili a diplom za zásluhy.

Za Českou republiku si osobně převzal ocenění p. Antonín Alt jr. Za zbylé, v nepřítomnosti oceněné, převzal vyznamenání tajemník Svazu a budou slavnostně předána při nejbližší příležitosti svým majitelům.